

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw drs. S.Th.M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 6 juni 2025

betreft Vragen naar aanleiding van Clean Industrial Deal (E250007)

ons kenmerk 177246

Geachte mevrouw Hermans,

Op 26 februari 2025 heeft de Europese Commissie de Clean Industrial Deal gepubliceerd.¹ De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei hebben hiervan met belangstelling kennisgenomen. De leden van de fracties van de BBB en de SP en PvdD gezamenlijk hebben naar aanleiding daarvan een aantal vragen en opmerkingen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB

De Commissie presenteert de "Clean Industrial Deal" als dé routekaart om verduurzaming en concurrentiekracht hand in hand te laten gaan. Maar wordt dit plan in de praktijk niet vooral een nieuwe last voor onze Nederlandse industrie, met méér regels, méér bureaucratie en hogere kosten? Kortom hoe voorkomen we een ongelijk speelveld voor onze ondernemers, zo vragen de leden van de BBB-fractie. Deze leden vragen hoe u ervoor zorgt dat dit niet leidt tot onnodige regeldruk voor het MKB en de industrie in Nederland.

Er wordt gesproken over het oprichten van een 'Industrie Decarbonisatie Bank' met het doel om 100 miljard euro aan financiering op te halen. De fractieleden van BBB vragen waar al dat geld vandaan komt en hoe u ervoor zorgt dat de Nederlandse belastingbetaler niet via de achterdeur, bijvoorbeeld via hogere kosten door aanpassingen aan het ETS-systeem, de rekening betaalt voor projecten in andere landen waar zij weinig aan hebben, zeker nu de financieringsbehoeften nog niet duidelijk zijn.

De regering geeft aan dat het een duidelijk Europees kader mist over wanneer er wel of geen ruimte is voor gericht industriebeleid, gebaseerd op strategische waarden. De aan het woord zijnde leden vragen waarom dat essentiële kader er nog niet is en wanneer u dit kader dan wel verwacht. De leden van de BBB-fractie ontvangen hierop graag een toelichting.

¹ E250007.

datum 6 juni 2025

ons kenmerk 177246

blad 2

Op pagina 3 van de notitie staan vier kaders om de strategische waarde van sectoren te bepalen, Voldoet de landbouw in uw ogen aan al deze voorwaarden, waarbij het belang van voedselzekerheid in feite de belangrijkste eerste levensbehoefte is? Graag ontvangen de leden van de fractie van de BBB een toelichting op wat de regering, eventueel in samenwerking met haar partner-lidstaten, doet om het belang van deze voor Nederland cruciale sector in Brussel voldoende onder de aandacht te brengen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van de SP en PvdD gezamenlijk

De fractieleden van de SP en PvdD vragen u op welke wijze de lagere energiekosten worden gerealiseerd, wanneer komen bedrijven hiervoor in aanmerking, op welke wijze wordt concurrentievervalsing voorkomen richting bedrijven die niet in aanmerking komen en welke inspanningen worden gevraagd van deze bedrijven als het gaat om het verduurzamen van het productieproces door het terugdringen van het energieverbruik.

Kunt u aangeven of naast het stimuleren van de vraag naar schone producten ook ingezet wordt op het verminderen van het aanbod van niet of minder schone producten? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Daarnaast vragen deze leden u hoe de verdeling van de financieringslasten eruit gaan zien en welke bijdrage gevraagd wordt van de bedrijven en aandeelhouders zelf.

De fractieleden van de SP en PvdD vragen u aan welke regelgeving wordt gedacht als het gaat om het bevorderen van circulariteit binnen de productie- en consumptieketens.

Daarnaast vragen deze leden op welke wijze voorkomen gaat worden dat kritieke grondstoffen, die Europa zelf heeft, worden uitgevoerd. Deze leden ontvangen hiervan graag een overzicht.

Kunt u aangeven hoe schone handel en investeringen daarin, kunnen leiden tot partnerschappen en waarom dit, als dit kennelijk winstgevend is, nog niet al tot stand is gekomen? Welke inspanningen en middelen verwacht u dat overheden aan deze ontwikkeling moeten bijdragen om er voor te zorgen dat deze partnerschappen niet alleen ontstaan, maar ook een blijvende bijdrage leveren aan het verduurzamen van de samenleving?

De leden van de aan het woord zijnde fracties vragen u welke gevolgen de bezuinigingen op onderwijs van dit kabinet hebben op de inspanning om te zorgen voor voldoende geschoolde arbeidskrachten.

Kunt u uitleggen welke rol Europa speelt in de wereld als het gaat om de verduurzaming en de decarbonisatie van onze industrie en welk effect dit heeft op onze concurrentiepositie nu en in de toekomst?

De leden van de fracties van de SP en PvdD vragen u welk effect productiviteitsgroei, dus nog meer producten en de bijbehorende consumptie, heeft op het klimaat, het verminderen van de koolstofuitstoot en de vraag naar energie.

Kunt u aangeven hoe voorkomen wordt dat investeringen in grootschalige niet klimaatneutrale energie-intensieve industrieën en niet schone technologie een nog sterkere businesscase hebben dan grootschalige klimaatneutrale investeringen in energie-intensieve industrieën en schone technologie?

Daarnaast vragen deze leden u op welke wijze de afspraken van het actieplan voor betaalbare energie, om op korte termijn de energieprijzen te verlagen en tegelijkertijd de noodzakelijke structurele hervormingen te versnellen, in ons land worden gerealiseerd. In welk jaar en welke structurele hervormingen worden in Nederland versneld?

datum 6 juni 2025

ons kenmerk 177246

blad 3

De leden van de SP-fractie en PvdD-fractie vragen u welke inspanningen het kabinet levert als het gaat om het bevorderen van energie-efficiëntie en de snelle uitrol van een groter aantal stroomafnameovereenkomsten (PPA's) en met welk resultaat.

Kunt u aangeven welke gevolgen het vereenvoudigen van de staatssteunregels, uiterlijk in juni 2025, voor onze industrie gaat hebben, wat betekent dit voor de versnelling van de uitrol van hernieuwbare energie, het koolstofvrij maken van de industrie en het zorgen voor voldoende capaciteit om schone technologieën te produceren, welke bedrijven gaan hiervan profiteren en hoe wordt voorkomen dat staatssteun terecht komt bij aandeelhouders?

Daarnaast vragen deze leden u op welke wijze dit kabinet invulling geeft aan de energiebelastingrichtlijn en het aantrekkelijker maken van het belastingkader voor elektrificatie en het voorkomen van het gebruik van fossiele brandstoffen.

De leden van deze fracties vragen u op welke termijn dit kabinet verwacht met wetgeving, inzake een versnelling van industriële decarbonisatie, te komen en welk resultaat verwacht u van het vrijwillige label voor de koolstofintensiteit van industriële producten.

Kunt u aangeven wat het doel is van de beoogde vereenvoudiging van de methoden voor de koolstofboekhouding en de harmonisatie daarvan, wat betekent dit voor de industrie en welke gevolgen heeft dit voor het verminderen van de CO₂ uitstoot?

De leden van de SP-fractie en de PvdD-fractie vragen u welke bijdrage aan investeringen in energie, industriële innovatie, naast de miljarden per jaar van de EU, geleverd zullen moeten worden door de lidstaten en industrie zelf.

Kunt u ten slotte aangeven welke criteria gaan gelden voor de onmiddellijke toegang tot kapitaal, 100 miljard, als kortetermijnoplossing om de businesscase voor schone productie in de EU te verbeteren, hoe is de verantwoording en controle geregeld en welke bedrijven in ons land komen hiervoor in aanmerking?

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk binnen vier weken.

Hoogachtend,

S.M. Kluit

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei